

Første program

Gå ind på <https://editor.p5js.org/> og tast følgende eksempel ind i p5.js webeditoren. Tryk på play knappen for at afprøve koden.

```
function setup() {  
  createCanvas(400, 400);  
  noLoop();  
}  
  
function draw() {  
  // Træ  
  rect(55, 50, 10, 20);  
  ellipse(60, 35, 30, 40);  
}
```

Gem projektet og kald det "GreenCity" (kræver at du opretter en bruger).

Tilføj nu følgende til draw-funktionen:

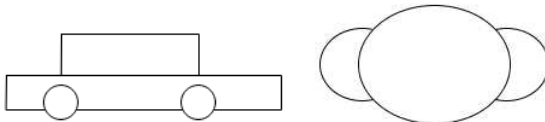
```
// Kraftværk  
rect(120, 50, 60, 30);  
rect(160, 20, 10, 30);  
triangle(120, 50, 136, 40, 136, 50);  
triangle(136, 50, 152, 40, 152, 50);
```

Og:

```
// Vindmølle  
line(300, 50, 320, 51);  
line(300, 50, 289, 67);  
line(300, 50, 291, 32);  
line(300, 50, 300, 90);
```

Opgave

Prøv nu at tegne en bil og en sky:

Farver

I skal nu farvelægge figurerne. Til det skal I bruge `fill(r, g, b)`-funktionen, der vælger hvilken farve der skal bruges til udfyldning og tekstfarve. Det handler om at kalde `fill` de rigtige steder! Som argumenter angiver man mængden af rød (0-255), blå (0-255) og grøn (0-255).

Her er nogle grundfarver:

<code>fill(255, 0, 0); // rød</code>	<code>fill(0, 0, 0); // sort</code>
<code>fill(0, 255, 0); // grøn</code>	<code>fill(255, 255, 255); // hvid</code>
<code>fill(0, 0, 255); // blå</code>	<code>fill(255, 255, 0); // gul</code>

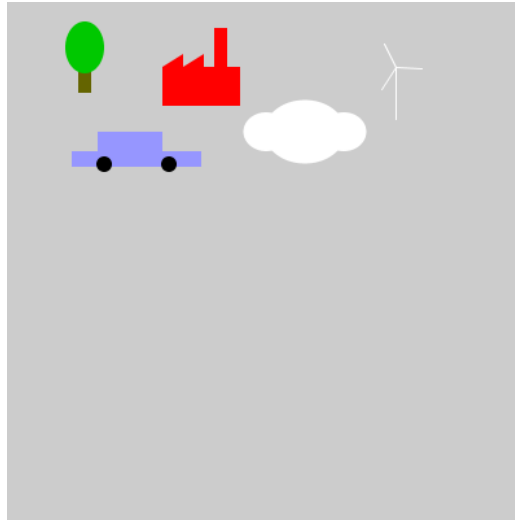
Find eventuelt farver ved hjælp af en online farvevælger eller RGB farve tabel. Søg for eksempel efter "rgb color picker".

Streger og omrids

Til at angive farven på streger (fx `line`) og omrids bruges `stroke(r, g, b)`. Prøv også funktionen `noStroke()`, til at slå optegning af omrids fra.

Eksempel

Her er et eksempel på hvordan det kan se ud efter farvelægning:

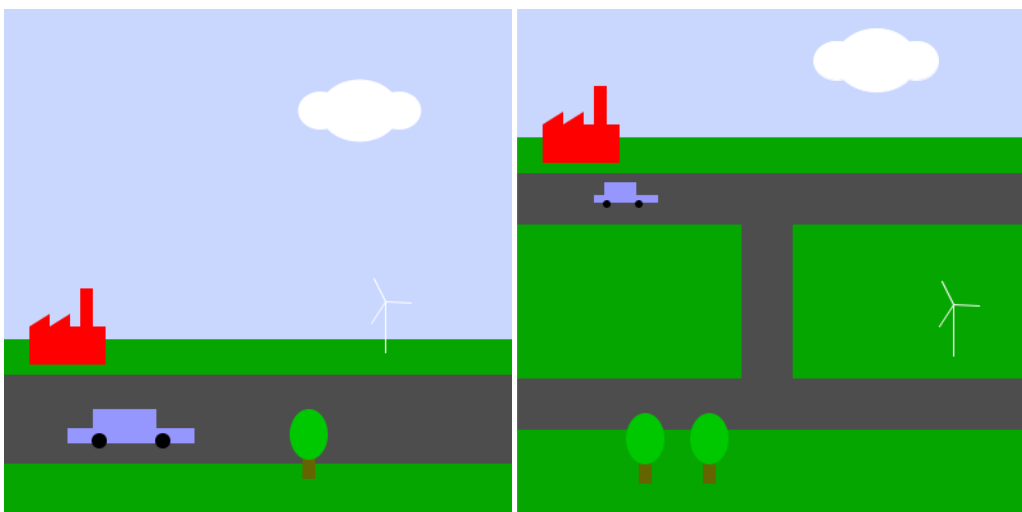

Green City

Brug det I har lært til at få det til at blive en lidt pænere scene, med baggrund, forgrund og de ekstra detaljer, som I synes, der skal være der. Senere skal vi udbygge projektet til en simulation, hvor bilen skal oplades med strøm fra enten vindmølle eller kraftværket, men hvor bilen helst skal lades op med grøn strøm fra vindmøllen.

Nedenfor er vist to eksempler, hvor der f.eks. er tegnet veje og flyttet lidt rundt på figurerne. Der er ikke noget facit på, hvordan det skal se ud.

Tip: For at ændre baggrundsfarven kan I bruge `rect(0, 0, 400, 400)`, som I allerede kender, men I kan også bruge kommandoen `background(r, g, b)`. Den sletter alt og udfylder skærmen med den angivne farve.

Husk at bruge kommentarer, så I nemt kan finde rundt i koden!

Tegn en simpel fisk

Opret et nyt projekt ("File" -> "New") og gem med det samme projektet. Kald det "Akvarie".

Skriv denne stump kode ind:

```
function setup() {  
  createCanvas(400, 400);  
  noLoop();  
}  
  
function draw() {  
  background(220);  
  
  var fishX = 150;  
  ellipse(fishX, 200, 120, 75);  
  triangle(fishX - 60, 200, fishX - 90, 170, fishX - 90, 230);  
}
```

Kør koden og prøv derefter at ændre 150 til et andet tal i angivelsen af fishX.

Tilføj nu følgende inde i draw-funktionen:

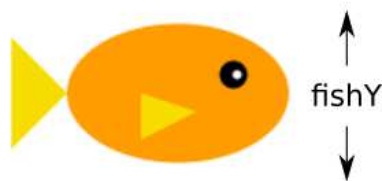
```
var eyeSize = 15;  
ellipse(fishX + 30, 190, eyeSize, eyeSize);
```

Prøv at ændre på værdien af eyeSize.

Opgaver

I har nu tilføjet en fisk, der kan flyttes, bare ved at ændre én værdi.

- Farvelæg fisken
- Tegn en finne på siden af fisken vha. triangle()-kommandoen*
- Få finnen til at flytte med når I ændrer fishX
- Giv fisken en pupil, som flytter med når I ændrer fishX
- Lav en ny variabel, fishY, der styrer fiskens y-position

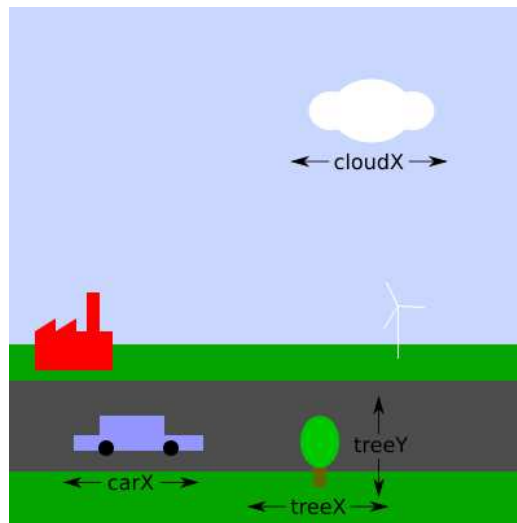
Husk at gemme projektet. Vi skal arbejde videre med det senere.

*Læs om triangle() i dokumentationen: <https://p5js.org/reference/#/p5/triangle>

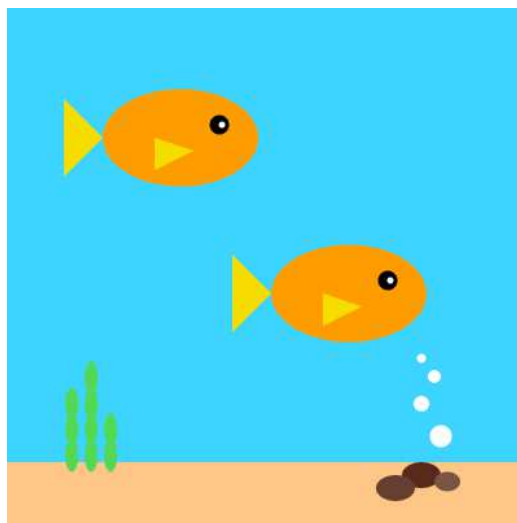
Green City fortsat

Skift over til Green City-projektet og indfør variable til angivelse af objekternes placering, så vi senere kan animere objekterne.

- Lav en variabel `carX`, så bilen kan bevæge sig frem og tilbage
- Lav en variabel `cloudX`, så skyen kan bevæge sig frem og tilbage
- Lav en variabel `treeX`, så træet kan flyttes horisontalt
- Lav en variabel `treeY`, så træet kan flyttes vertikalt

Akvarie fortsat

Brug nu det I har lært til at udvide akvarie projektet, her er et eksempel, men brug gerne jeres fantasi! I eksemplet er der brugt en variabel til x-koordinat af tangplanten, og en anden variabel til x-koordinat af hele gruppen af sten (som en enhed). Der er oprettet et ekstra sæt variable `fish2X`/`fish2Y` til at styre placeringen af den ekstra fisk.

Fiske-funktion

Funktioner giver mulighed for at navngive hele blokke af kode, genbruge den samme kode flere steder, og sætte struktur på kode.

Åbn akvarie-projektet. Tilføj følgende “fiske-tegne-funktion” øverst i projektet (før setup/draw). BEMÆRK! Linjeindrykning med 4 mellemrum er vigtig!

```
function drawSimpleFish(x, y) {  
  ellipse(x, y, 120, 75);  
  triangle(x - 60, y, x - 90, y - 30, x - 90, y + 30);  
}
```

Derefter kan vi kalde funktionen således i draw-funktionen:

```
function draw() {  
  drawSimpleFish(100, 50);  
  drawSimpleFish(300, 200);  
  drawSimpleFish(20, 20);  
  drawSimpleFish(80, 80);  
}
```

Vi undgår at kopiere kode, og det går meget hurtigere med at få fyldt akvariet.

Opgave

Opret jeres egen drawFish(x, y) funktion, der tegner hele jeres fisk med farve, finner og øjne.

Green City fortsat

Ovre i Green City-projektet kan I også prøve at skrive en funktion til at tegne træer:

```
function drawTree(treeX) {  
  fill(100, 100, 0);  
  rect(treeX - 5, 350, 10, 20);  
  fill(0, 200, 0);  
  ellipse(treeX, 335, 40, 50);  
}  
  
drawTree(160);  
drawTree(300);
```

Få sat struktur på koden til Green City-projektet ved hjælp af funktioner:

- Skriv en drawCloud(x)-funktion, der tegner en sky
- Udvid drawTree(x)-funktionen til at også tage imod et y-koordinat
- Skriv en drawCar(x)-funktion, der tegner en bil
- Skriv en drawPowerplant()-funktion og en drawWindmill()-funktion, der tegner hhv. kraftværket og vindmøllen. I får muligvis ikke behov for at flytte på dem, så de behøver ikke tage koordinater som argument.

Kald alle funktionerne i draw-funktionen. For eksempel:

```
drawTree(150, 235);  
drawTree(240, 335);  
drawPowerplant();  
drawWindmill();  
drawCar(50);  
drawCloud(280);
```


Simpel animation

Opret et nyt midlertidigt projekt (I behøver ikke gemme det). Tast denne stump kode ind:

```
var x = 50;

function setup() {
  createCanvas(400, 400);
  // bemærk at vi ikke længere kalder noLoop();
}

function draw() {
  background(255, 255, 255);
  fill(255, 0, 0);
  ellipse(x, 100, 30, 30);
  x = x + 1;
}
```

Funktionen draw kaldes automatisk 60 gange i sekundet!

Opgaver

- Prøv at ændre 50 til et andet tal
- Prøv at ændre linjen $x = x + 1$; til $x = x - 1$; eller til $x = x + 5$;
- Forsøg at flytte kaldet til background fra draw til setup - hvad sker der?

BEMÆRK!

Når man bruger setup/draw, er det ikke tilladt at *kalde* tegne-funktioner udenfor setup og draw. Funktioner defineres udenfor setup og draw, men alle *kald* til tegnefunktioner skal flyttes ind i enten setup eller draw.

Akvarie fortsat

- *Få fiskene til at svømme:*
  - Opret to globale variabler fish1X og fish2X (før setup/draw)
  - Brug de nye variable som x-argument, når I kalder drawFish()
  - Opdater variablerne med +1/-1 inde i draw-funktionen

Green City fortsat

- Opret to globale variabler carX og cloudX
- Få bilen til at køre mod højre
- Få skyen til at starte uden for billedet i højre side og bevæge sig mod venstre

Tilfældighed

Opret et helt nyt projekt, gem det som “circles”, og tilføj:

```
function setup() {  
  createCanvas(400, 400);  
}  
  
function draw() {  
  var x = random(0, width);  
  var y = random(0, height);  
  ellipse(x, y, 30, 30);  
}
```


Opgaver

- Få cirklerne til at ændre størrelse tilfældigt
- Få cirklerne til at blive tegnet i tilfældige farver. Eksperimenter jer frem.

Input fra musen

Opret et nyt projekt og kald det “Tegneprogram”. Til tegneprogrammet skal vi bruge placeringen af musen, som kan aflæses via de indbyggede variable mouseX og mouseY. Prøv først at indtaste følgende program:

```
function setup() {  
  createCanvas(800, 800);  
  background(255, 255, 255);  
}  
  
function draw() {  
  fill(0, 0, 0);  
  ellipse(mouseX, mouseY, 5, 5);  
}
```

Tastatur input

Tastetryk på tastaturet kan opdages ved at tilføje funktionen keyPressed*. Prøv at tilføje følgende til tegneprogrammet:

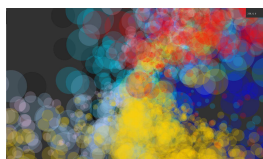
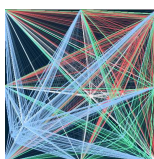
```
function keyPressed() {  
  background(255, 255, 255);  
}  
  
function keyPressed() {  
  if (key === 'c') {  
    background(255, 255, 255);  
  }  
}
```

Start programmet og tryk på en vilkårlig tast på tastaturet. For at tjekke efter en specifik tast kan variabelen “key” aflæses.

*Dokumentation: <https://p5js.org/reference/#/p5/keyPressed>

Kreativt tegneprogram

Opgaven er nu at lave et tegneprogram, der er mere kunstfærdigt. Tegn fx linjer fra hjørner hen til musen. Husk at gemme projektet!

Eksperimentér

Med betingelser kan vi få ting til at ske når specielle kriterier er opfyldt. Åbn akvarie-projektet og prøv at indsætte følgende i `draw`-funktionen:

```
if (fish1X > 500) {  
    fish1X = -40;  
}  
  
if (fish1X < -50) {  
    fish1X = 450;  
}
```

Hvad sker der?

Skifte retning

Ved at lave en variabel der indeholder retningen, som fisken svømmer, kan vi få den til at ændre retning, når den når siderne.

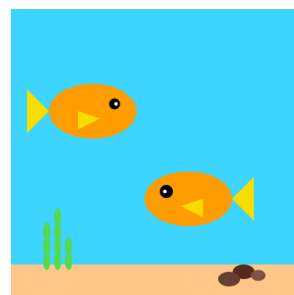
- Definér en global variabel `fish1XVelocity` og sæt den til 1
- Ændr `fish1X = fish1X + 1` til `fish1X = fish1X + fish1XVelocity`
- Fjern den tidligere `fish1X`-betingelse
- Tilføj disse betingelser:

```
if (fish1X > 400) {  
    fish1XVelocity = -1;  
}  
  
if (fish1X < 0) {  
    fish1XVelocity = 1;  
}
```

Ændre udseende

Prøv at ændre `drawFish`-funktionen, så den tager retningen af fisken med som argument, og brug en betingelse til at tegne finner og øjne forskelligt alt efter hvilken retning fisken svømmer.

```
function drawFish(x, y, eyeSize, velocity) {  
    ... tegn kroppen ...  
  
    // Svømmer mod højre  
    if (velocity >= 0) {  
        ... tegn finner og øjne ...  
    }  
    // Svømmer mod venstre  
    if (velocity < 0) {  
        ... tegn finner og øjne ...  
    }  
}
```


Gør akvarieprojektet færdigt

Nu er vi sådan set færdig med akvarie-projektet. Tilføj eventuelt flere elementer. F.eks. bobler der dukker op fra bunden og svømmer mod overfladen.

Flere opgaver om betingelser

Åbn Green City projektet og gør følgende:

- Få skyen til at flytte tilbage til start og komme forbi igen og igen, hver gang den rammer kanten
- Få bilen til at vende om i begge ender.

Bilbatteri

Bilen skal stoppe, når batteriet er tomt:

- Definer en global variabel `carBattery` og sæt den til 100
- Reducer den med 0.1, hver gang `draw` kaldes
- Vis batteriets status vha. `text(string, x, y)`-funktionen. Husk at konvertere tallet til en string vha. `str()`.*
- Hvis batteriet er tomt (`<= 0`), skal bilen stoppe (sæt `velocity` til 0)

Tilføj en `keyPressed()`-funktion og gør så man kan oplade elbilen, når man trykker 'c':

- Læg 0.3 til `carBattery`, hver gang der trykkes 'c' på tastaturet
- Hvis `carBattery` overstiger 100, så sæt den til 100, så man ikke kan lade til mere end 100%

Skiftende vindhastighed

Variablen `frameCount` tæller, hvor mange gange `draw` er kørt, siden programmet startede. Det kan vi bruge til at ændre noget, fx hver gang der er gået 300 frames (5 sekunder). Indtast dette i `draw`-funktionen i Green City-projektet:

```
fill(0, 0, 0)
text(frameCount, 350, 20)
if (frameCount % 300 === 0) {
  print(frameCount);
}
```

Ovenstående skal læses som: "hver gang 300 går op i `frameCount`, udskriv `frameCount`". Operatoren `%` hedder modulus og beregner resten ved division, fx giver beregningen `5 % 2` resultatet 1 (2 går op i 5 to gange, og der er 1 til rest).

Det kan vi bruge til at opdatere vindhastigheden hvert sekund:

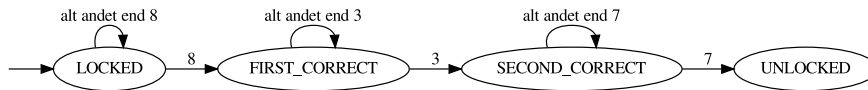
- Opret en global `windSpeed` variabel
- Opdater `windSpeed` med en ny tilfældig værdi hvert sekund
- Vis vindhastigheden vha. tegnekommandoen `text()`
- Få skyen til at flytte sig efter vindhastigheden

*Læs om `text()` i onlinedokumentationen <https://p5js.org/reference/#/p5/text>

Kombinationslås

Som det første eksempel på en tilstandsmaskine skal vi lave en elektronisk kombinationslås, som dem der bruges til adgangskontrol på døre.

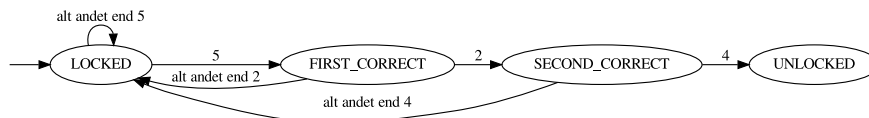
Tilstandsdiagram:

Hent p5.js koden til kombinationslåsen her:

<https://editor.p5js.org/dybber/sketches/fmR58b9-7> og gem projektet under jeres egen bruger.

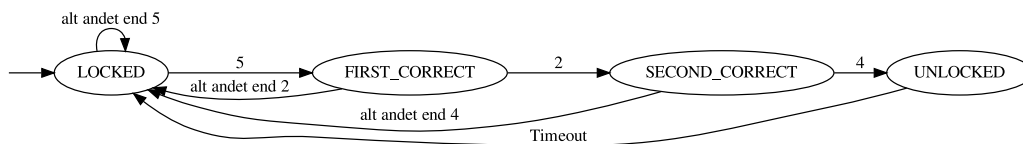
- Afprøv kombinationslåsen og følg med som tilstanden skifter. Hvis man ikke kendte løsenet (passwordet), hvor mange forsøg kræver det så at gætte sig frem?
- Ændr koden, så løsenet i stedet er 524
- Prøv at ændre koden til at følge dette diagram i stedet, hvor forkerte tryk sætter tilstanden tilbage til start:

- Tegn et udvidet tilstandsdiagram over kombinationslåsen, med en ekstra tilstand, så der kræves 4 cifre. Tilføj dernæst den ekstra tilstand i koden.

Automatisk genlås efter 2 sekunder

Lad os udvide låsen, så døren automatisk låser igen efter 2 sekunder, hvilket svarer til 120 frames:

- Opret en global variabel "timer" og sæt den til 0
- Sæt timer-variablen til 120, så snart låsen bliver låst op, det vil sige, når den skifter lockState til "UNLOCKED".
- Tæl ned med timeren i hver frame (tilføj følgende til draw-funktionen):

```

if (timer > 0) {
  timer = timer - 1;
}

```

- Når timeren er talt helt ned, skal låsen låses. I draw-funktionen skal I nu tjekke, om vi er i tilstanden "UNLOCKED" og timeren samtidig er talt ned til 0. Indsæt følgende i draw:

```

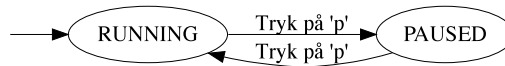
if (lockState === "UNLOCKED") {
  if (timer === 0) {
    lockState = "LOCKED";
  }
}

```

Sæt på pause (Akvarie-projektet)

Vi kan også lave en tilstandsmaskine til at styre det overordnede niveau af et spil: Er spillet i gang? Er vi i menuen? Er spillet på pause? Er vi game over?

Vi vil ikke gå så langt, men kun tilføje at man kan sætte akvarie-projektet på pause. Det vil sige følgende simple tilstandsmaskine:

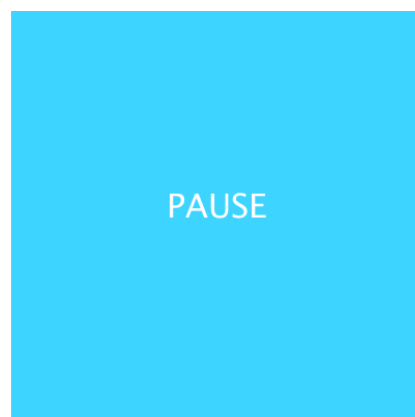
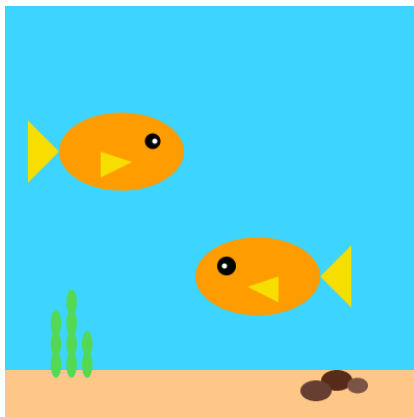
Styringsmæssigt skal der laves følgende ændringer:

- Opret en ny global variabel `gameState = "RUNNING"`
- Tilføj en `keyPressed()`-funktion:
  - Hvis man er i "RUNNING"-tilstanden og man trykker "p" skal tilstanden ændres til "PAUSED"
  - Hvis man er i "PAUSED"-tilstanden og man trykker "p" skal tilstanden ændres til "RUNNING"

Derudover, så skal hele `draw()`-funktionen pakkes ind i en betingelse:

```

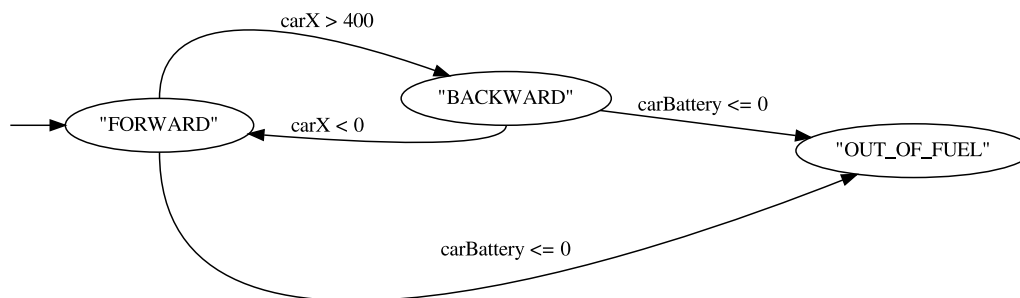
function draw() {
  if (gameState === "RUNNING") {
    // Kroppen af oprindelig draw-funktion flyttes herind
    // Både tegne og bevægelses-kommandoer
  }
  else if (gameState === "PAUSED") {
    // Tegn pause-tekst
    background(61, 213, 255);
    textSize(32);
    fill(255, 255, 255);
    text("PAUSE", 150, 200);
  }
}
  
```


Tilstand for bilen

Vi skal nu bruge en tilstandsmaskine til Green City-projektet, men det kommer til at tage nogle skridt. Først skal vi have omskrevet logikken i bilen til at bruge en tilstandsmaskine **i stedet for "carXVelocity"**. Vi indfører en tilstandsmaskine med følgende tre tilstande (og fjerner brugen af carXVelocity til at ændre retning):

- "FORWARD" - bilen kører mod højre
- "BACKWARD" - bilen kører mod venstre
- "OUT_OF_FUEL" - bilen er løbet tør for strøm og spillet er slut

- Når vi er i FORWARD tilstanden, flyttes bilen fremad, batteriet mister strøm
- Når vi er i BACKWARD tilstanden, flyttes bilen bagud, batteriet mister strøm
- Når vi er i OUT_OF_FUEL tilstanden, skal der ikke ske noget. Spillet er slut.

Skriv det om til kode

Koden skal have følgende struktur. Din opgave er at udfylde "..." med koden der flytter bilen, skifter tilstand og bruger strøm fra batteriet.

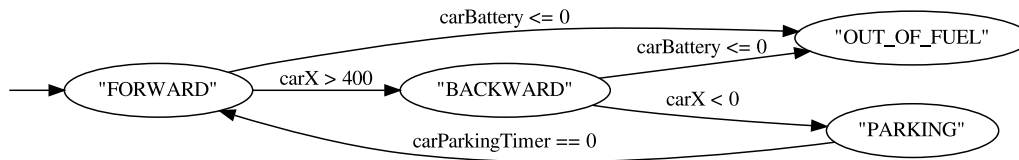
```

if (carState === "FORWARD") {
    ...
    if (carX > 400) {
        ...
    }
    if (carBattery <= 0) {
        ...
    }
}
else if (carState === "BACKWARD") {
    ...
    if (carX < 0) {
        ...
    }
    if (carBattery <= 0) {
        ...
    }
}
else if (carState === "OUT_OF_FUEL") {
    // gør ingenting
}

```

Udvidet tilstandsmaskine

Vi skal nu have gjort, så bilen parkerer, hver gang den når venstre side af skærmen. Derfor udvider vi vores tilstandsmaskine med en parkeringstilstand:

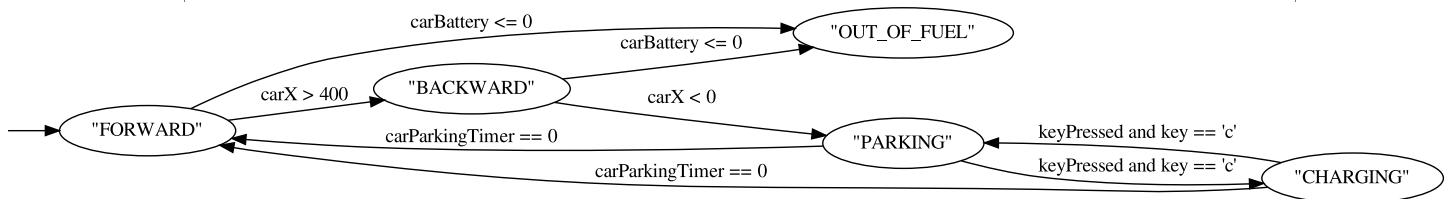

Samtidig skal der ske noget, når vi skifter tilstand:

- Når vi skifter tilstand fra BACKWARD til PARKING, skal vi sætte en timer. Det gør vi ved at sætte en global variabel `carParkingTimer` til 600 (10 sekunder).
- Når vi er i PARKING tilstanden, trækker vi en fra `carParkingTimer` i hver iteration af `draw`.

Kun opladning når der er parkeret

Den sidste udvidelse af tilstandsmaskinen gør at vi kun kan oplade bilen imens vi er parkeret.

Der tilføjes tre skift mellem tilstande:

- Tilstanden skifter frem og tilbage mellem PARKING og CHARGING, når der trykkes på tasten 'c'
- Når man er i CHARGING tilstanden, skal bilen også begynde at køre igen når `carParkingTimer` er 0.

Samtidig skal der tilføjes kode så bilen lader automatisk, så længe `carState == CHARGING`.

CO2 udledning

Den sidste del af projektet er at få CO2-udledningen til at afhænge af vindhastigheden. Vi opretter en global variabel `totalEmission` og sætter den til:

```

if (carState === "CHARGING") {
    totalEmission = totalEmission + 4 - windSpeed
}
  
```

Når `windSpeed` er 4 m/s, vil der derfor ikke forurenes, når `windSpeed` er 3 m/s, vil der forurenes en lille smule og så videre.